

POSTANOWIENIE

Dnia 7 sierpnia 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marcin Krajewski

w sprawie z powództwa L. sp. z o.o. spółki komandytowej w W.
przeciwko Skarbowi Państwa-(...) Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony
Środowiska w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 sierpnia 2020 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 24 września 2019 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powodowej spółki na rzecz Skarbu Państwa -
Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 5400
(pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 24 września 2019 r. Sąd Apelacyjny w (...) zmienił wyrok Sądu Okręgowego w W. z 2 kwietnia 2019 r. w ten sposób, że oddalił powództwo, rozstrzygając o kosztach postępowania za I i II instancję stosownie do jego wyniku.

Powód wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, wskazując na konieczność dokonania wykładni przepisów art. 60 k.c. w zw. z art. 647¹ k.c., art. 647¹ § 2 k.c. oraz art. 647¹ § 5 k.c. w brzmieniu obowiązującym do 31 maja 2017 r.

Pozwany w odpowiedzi wniósł o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Skarga kasacyjna stanowi nadzwyczajny środek zaskarżenia, którego rozpoznanie przez Sąd Najwyższy musi być uzasadnione względami o szczególnej doniosłości wykraczającymi poza indywidualny interes skarżącego, a mającymi swoje źródło w interesie publicznym, wyrażającym się w szczególności w konieczności zapewnienia jednolitej wykładni i jednolitego stosowania prawa.

Powołanie się w uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na potrzebę wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.) wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo istnienia poważnych wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie, przy czym konieczne jest w takim przypadku przytoczenie sprzecznych orzeczeń (por. np. postanowienia SN z 23 maja 2018 r., I CSK 31/18; z 29 kwietnia 2016 r., I CSK 641/15 i tam przywołane orzecznictwo). Przez rozbieżności w orzecznictwie sądów uzasadniające przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania należy przy tym rozumieć istnienie zróżnicowanych albo sprzecznych rozstrzygnięć w sprawach o takich samych lub zbliżonych stanach faktycznych, w których mają zastosowanie te same przepisy prawa, wyłożone lub zastosowane w sposób prowadzący do wydania odmiennych orzeczeń albo innych decyzji procesowych (zob. post. SN z 17 czerwca 2015 r., III CSK 59/15, OSNC 2016, nr 2, poz. 29). Konieczne jest przy tym również wykazanie, że dokonanie wykładni jest niezbędne dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy (por. post. SN z 29 kwietnia 2016

r., I CSK 641/15). W ocenie Sądu Najwyższego nie ma podstaw do przyjęcia, że istnieją wątpliwości w zakresie wykładni art. 60 k.c. w zw. z art. 647¹ k.c. w brzmieniu obowiązującym do 31 maja 2017 r., które wymagałyby dalszych wypowiedzi. Sąd Najwyższy wskazywał już na tle tych przepisów, że w przypadku zawiadomienia inwestora o zamiarze zawarcia umowy podwykonawczej możliwe są cztery sytuacje: 1) sprzeciw inwestora, który wyłącza jego odpowiedzialność solidarną; 2) zgoda bierna inwestora tzw. milcząca, o której mowa w art. 647¹ § 2 zd. 2 k.c.; 3) zgoda czynna wyrażona wprost; 4) zgoda czynna dorozumiana (zob. wyr. SN z 20 sierpnia 2015 r., II CSK 551/14).

Mając na uwadze ustalony w sprawie stan faktyczny, istotne znaczenie z punktu widzenia rozstrzygnięcia przypisać należy ewentualnej zgodzie czynnej dorozumianej inwestora na zawarcie umowy z dalszym podwykonawcą. Z tych przyczyn przywoływane w skardze kasacyjnej orzeczenia odnoszące się do innych przypadków nie mogą stanowić podstawy do formułowania na ich tle wątpliwości wykładniczych. Uznanie, iż doszło do wyrażenia przez inwestora zgody dorozumianej na zawarcie przez podwykonawcę umowy o roboty budowlane z dalszym podwykonawcą jest w głównej mierze zależne od szczegółowych elementów stanu faktycznego każdego jednostkowego przypadku. Przez ten pryzmat można dopiero dokonać oceny, czy zachowanie inwestora w sposób dostateczny wyrażało jego zgodę na wykonywanie robót przez podwykonawcę. Nie jest jednocześnie możliwe wymienienie wszystkich okoliczności, które mogą mieć wpływ na przyjęcie, że złożono oświadczenie woli w sposób dorozumiany. W związku z tym kolejna wypowiedź Sądu Najwyższego poświęcona tej kwestii musiałaby się odnosić do konkretnego stanu faktycznego, co oznacza, że znaczenie takiej wypowiedzi ograniczałoby się wyłącznie do sprawy, w której taki stan występuje. Stałoby to w sprzeczności ze wskazaną wyżej funkcją skargi kasacyjnej polegającą na realizacji interesu publicznego.

W kontekście ustaleń faktycznych poczynionych przez Sąd Apelacyjny wskazać dodatkowo należy, że nie sposób automatycznie przyjmować, iż obecność na terenie budowy pracowników powoda wiązać należy bezpośrednio z wolą przyjęcia przez inwestora na siebie odpowiedzialności z art. 647¹ k.c., zwłaszcza w związku z ustaleniem, że w realizację inwestycji zaangażowanych było

wielu wykonawców i podwykonawców. Skarżący w sposób nieuprawniony kwestionuje stanowisko zajęte przez Sąd Apelacyjny w zaskarżonym wyroku, z którego wynika, że inwestor - mimo starań - nie otrzymał dokumentacji i nie posiadał wiedzy co do istotnych postanowień umowy podwykonawcy z dalszymi, niezgłoszonymi podwykonawcami.

Co równie istotne, Sąd Apelacyjny wskazał także na nieudowodnienie przez powoda wysokości dochodzonego pozewem roszczenia. Ta niekwestionowana w skardze kasacyjnej okoliczność przemawiała za oddaleniem powództwa niezależnie od odpowiedzialności inwestora na podstawie art. 647¹ k.c. W konsekwencji tego wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwzględnieniem przytoczonych podstaw kasacyjnych nie mógł odnieść zamierzonego przez skarżącego skutku.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c., art. 98 k.p.c., art. 99 k.p.c. w zw. z art. 391 § 1 k.p.c. i art. 398²¹ k.p.c. oraz art. 32 ust. 3 ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Kwota zwrotu kosztów równa jest wynagrodzeniu adwokata w wysokości wynikającej z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

jw